
Trangt om plassen i Tromsø

SYNNE MUGGERUD SØRENSEN

synne.muggerud.sorensen@tidsskriftet.no

Synne Muggerud Sørensen er lege og assisterende medisinsk redaktør i Tidsskriftet.

181 studenter startet nylig sin medisinutdanning ved UiT – Norges arktiske universitet. Det er langt flere enn universitetet mente de hadde kapasitet til.

Foto: Nmf Tromsø

I august i år introduserte vi Tidsskriftet for de nye studentene ved landets medisinske fakulteter. I Tromsø hadde de fleste dratt hjem for dagen, men timeplankoordinatoren forsikret oss om at de kunne få med seg timen over nett. Auditoriet hadde uansett ikke plass til alle. Forelesninger ble tatt opp slik at de som ikke fikk plass, skulle få med seg undervisningen. Hvordan undervisningen ble gjennomført, og hvor studentene satt hvis de ikke var fysisk til stede, er jeg usikker på.

«Alle de fire medisinske fakultetene kunne ta opp flere studenter frem mot 2027, mente Grimstadutvalget»

Det høye antallet nye medisinstudenter i Tromsø er en følge av at Norge trenger flere leger (1). For å dekke behovet har det vært ønskelig å øke inntaket av nye studenter i Norge (2). I juni 2018 satte Kunnskapsdepartementet ned en arbeidsgruppe, Grimstadutvalget, som skulle utrede hvor mange studenter som kunne utdannes ved de ulike fakultetene (1). I 2019 var rapporten klar. Alle de fire medisinske fakultetene kunne ta opp flere studenter frem mot 2027, mente utvalget. UiT – Norges arktiske universitet hadde beregnet at de kunne øke med 25 nye plasser (1). Men Kunnskapsdepartementet bestemte at antall plasser skulle økes fra 116 til 181 i løpet av tre år (3) – altså 40 flere enn det universitetet hevdet de hadde kapasitet til. Begrunnelsen for den kraftige økningen er at ved å utdanne flere leger i Nord-Norge vil trolig legerekutteringen til landsdelen styrkes (4).

«Økningen har ikke skjedd uten motstand»

Økningen har ikke skjedd uten motstand. Norsk medisinstudentforening, leger ved Universitetssykehuset Nord-Norge i Tromsø, viseadministrerende direktør på Universitetssykehuset Nord-Norge og dekan ved helsevitenskaplige fakultet ved UiT – Norges arktiske universitet har alle uttrykt bekymring for det høye antallet studenter (5, 6). Blant annet har landsdelen det laveste pasientgrunnlaget i Norge og tilsvarende få spesialister, og fagmiljøene er små og sårbare (7). Den korte tiden universitetet, og spesielt sykehuset, har hatt til å forberede seg på den kraftige økningen, gjør Norsk medisinstudentforening bekymret for om kvaliteten på undervisningen vil opprettholdes (8, 9).

Allerede med 116 studieplasser i året, ga UiT – Norges arktiske universitet uttrykk for utfordringer ved gjennomføringen av praksis i primærhelsetjenesten og i psykisk helsevern (1). Da jeg i 2016 startet på medisinstudiet i Tromsø, besto kullet av 116 studenter, og i store deler av vår praktiske undervisning var vi mellom 8 og 10 studenter per pasient. Ofte var det én student som pratet med pasienten og én som undersøkte, mens resten sto rundt og så på. Noen måtte også dele på praksisplass og pasientliste i allmennpraksis. Det innebar at de fikk halvparten så mange pasienter som resten av kullet, fordi fakultetet ikke hadde funnet nok praksisplasser til alle.

For å opprettholde en god læringsarena for medisinstudentene i Tromsø har UiT – Norges arktiske universitet og Universitetssykehuset Nord-Norge forsøkt så godt de kan å finne løsninger. Blant annet har UiT – Norges arktiske universitet foreslått å fordele studentene på flere grupper med samme gruppestørrelse som på tidligere kull, samt å opprette flere desentraliserte undervisningsløp der studentene fullfører 5. og 6. studieår på andre sykehus enn Universitetssykehuset Nord-Norge i Tromsø (10, 11). Desentralisert løp foregår kun de to siste årene av medisinstudiet og er et godt

alternativ til den samme undervisningen i Tromsø, men det løser ikke problemet UiT – Norges arktiske universitet og Universitetssykehuset Nord-Norge står overfor de første fire studieårene. Med et allerede presset helsevesen, og en kanskje enda mer presset legestand, er det grunn til bekymring dersom ekstra undervisningsoppgaver må pålegges uten at det følger med tilsvarende ekstra ressurser (7).

Bekymringene til studentene, sykehuset og universitetet har blitt forelagt Kunnskapsdepartementet, uten at det har kommet noen konkret respons (6, 10). Det er foruroligende. For hvis mangel på forelesningsplass skal vise seg å være et forvarsel om et svakere undervisningsopplegg og merarbeid for allerede pressede leger i regionen, spørres det om tiltaket vil ha den ønskede rekrutteringseffekten Kunnskapsdepartementet ser for seg.

REFERENCES

1. Studieplasser i medisin i Norge. Behov, modeller og muligheter. Utredning fra Grimstadutvalget, oppnevnt av Kunnskapsdepartementet. https://www.regjeringen.no/contentassets/9b5b81d102384507b85150f2e0f1b089/11745900_rapport_utredning_fra_grimstadutvalget.pdf Lest 10.10.2023.
2. Den norske legeforening. Grimstad-utvalget. <https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/student/norsk-medisinstudentforening/nyheter/grimstad-utvalget/> Lest 10.10.2023.
3. Høgås A, Sæther E. 30 nye medisinstudentplasser på UiT. Troms legeforening, Skalpellen 22.12.2022. <https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/lokal/troms/skalpellen/2022/30-nye-medisinstudentplasser-pa-uit/> Lest 10.10.2023.
4. Vartdal R, Hystad J. Borten Moe drysser penger over medisinutdanningen i nord. Khrono 5.11.2021. <https://khrono.no/borten-moe-drysser-penger-over-medisinutdanningen-i-nord/629050> Lest 10.10.2023.
5. Isachsen HB. Foreslår 30 nye studieplasser ved UiT: – Må se på pasientgrunnlaget. Dagens medisin 17.10.2022. <https://www.dagensmedisin.no/fastlegeordningen-fastleger-jobb-og-utdanning/foreslar-30-nye-studieplasser-ved-uit-ma-se-pa-pasientgrunnlaget/274433> Lest 10.10.2023.
6. Isachsen HB. Kaller Kunnskapsdepartementets svar om UiT provoserende og arrogant. Dagens medisin 8.2.2023. <https://www.dagensmedisin.no/kaller-kunnskapsdepartementets-svar-om-uit-provoserende-og-arrogant/532016> Lest 10.10.2023.
7. Klingenberg C, Norderval S, Solbu MD. Snakker de sammen? Dagens medisin 22.1.2023. <https://www.dagensmedisin.no/debatt-og-kronikk/snakker-de-sammen/510379> Lest 10.10.2023.
8. Aase KA. Studentprotest mot flere plasser på medisin. VG 25.10.2022. <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/2BB724/studentprotest-mot-flere-plasser-paa-medisin> Lest 10.10.2023.

9. Studentparlamentet UiT. Regjeringen risikerer kraftig kvalitetsfall ved medisinstudiet på UiT. <https://www.spuit.no/regjeringen-risikerer-kraftig-kvalitetsfall-ved-medisinstudiet-p-uit> Lest 10.10.2023.

10. Waagbø E, Berg A. Det aukande talet på medisinstudentar skaper problem for UNN. NRK 18.9.2023. <https://www.nrk.no/tromsogfinnmark/det-aukande-talet-pa-medisinstudentar-skaper-problem-for-unn-1.16561441> Lest 10.10.2023.

11. Svineng G, Husebekk A. Prosjekt 181 i Nord har endret organisering, men ikke innhold. https://uit.no/nyheter/artikkel/kortnytt?p_document_id=815367 Lest 10.10.2023.

Publisert: 23. oktober 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0686

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juli 2026.